

Частина IV

ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

УДК 378:373.2[37.013+159.9]

Л. В. Козак

СПЕЦИФІКА ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

Розкрито сутність та зміст інноваційної діяльності викладача, визначено специфіку інноваційної професійної діяльності викладача дошкільного профілю як особливого виду педагогічної діяльності, що обумовлена особливостями дошкільної освіти, умовами педагогічної діяльності викладача дошкільного профілю у вищому навчальному закладі, віковими особливостями аудиторії, спрямованістю на підготовку фахівця, здатного до інноваційної діяльності в системі дошкільної освіти; подано авторське тлумачення поняття «інноваційна професійна діяльність викладача дошкільної педагогіки і психології».

Ключові слова: викладач; дошкільна освіта; інноваційна діяльність.

Вступ. Тенденції розвитку сучасного суспільства висувають нові вимоги до освіти, зокрема дошкільної як первинної складової системи безперервної освіти. Це пояснюється процесами глобалізації, інтеграції, зміною світоглядних позицій та ціннісних орієнтацій членів суспільства, а також тими завданнями, які вирішує сучасна дошкільна педагогіка. Як стверджує Т. І. Поніманська, немає жодного аспекту життя дошкільника, його взаємодії з соціальним і природним середовищем, до якого була б байдужою дошкільна педагогіка. Тому таким широким є коло проблем, які вона досліджує (Саяпіна С. А., 2010, с. 37–42).

Вихідним науковим положенням, на якому базується процес оновлення змісту дошкільної освіти, є визнання пріоритету розвитку зростаючої особистості, цінностей смислу її буття. Саме ціннісні засади розвитку і виховання дитини дошкільного віку покладено в основу інноваційних процесів у дошкільній освіті. Розглядаючи дошкільну освіту як «першу ланку» в системі загального освітнього процесу, В. О. Огнев'юк зазначає, що «закладені нею основи часто залишаються незмінними і навіть визначальними протягом усього життя особистості» (Огнев'юк В. О., 2003, с. 91). Саме підготовка педагога дошкільного профілю, що базується на формуванні нових світоглядних позицій, на його готовності до оволодіння професійними інноваціями – визначається сталим пріоритетом розвитку дошкільної освіти.

Цілком очевидно, що особистість викладача дошкільної педагогіки і психології, зокрема його інноваційна діяльність, відіграють вирішальну роль у тому, щоб дошкільна освіта стала витокон перервної освіти. Для ефективного вирішення цієї нагальної проблеми необхідно, перш за все, усвідомити специфіку інноваційної професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і

психології та нові її функції у підготовці сучасного фахівця дошкільного профілю.

Дослідженню професійної підготовки викладачів у вищих навчальних закладах присвячено праці А. М. Алексюка, Л. В. Артемової, А. Д. Бондара, С. С. Вітвицької, О. І. Гури, Т. І. Поніманської, Г. М. Романової, С. О. Сисоевої, М. М. Фіцули, та інших. Професійну підготовку викладачів дошкільної педагогіки і психології досліджують зарубіжні вчені І. О. Лавринєць, Н. О. Морева, С. М. Силіна.

Різні аспекти підготовки педагогів до інноваційної діяльності розглядалися у працях І. В. Гавриш, Л. І. Даниленко, Т. М. Демиденко, Н. І. Клокар, Л. А. Машкіної, Л. О. Пертиченко, Л. С. Подимової, В. О. Сластьоніна та інших. Разом із цим, залишаються невисвітленим питання щодо специфіки інноваційної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології. Розуміння специфіки інноваційної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології сприятиме ефективній підготовці майбутніх викладачів дошкільного профілю до такого виду діяльності. Саме цій проблемі і присвячена стаття автора.

Метою статті є виклад результатів аналізу наукових джерел щодо визначення специфіки інноваційної професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології.

Результати дослідження. Дослідити специфіку інноваційної професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології можна шляхом аналізу двох складових, а саме: понять «професійна діяльність викладача» та «інноваційна діяльність викладача».

Сьогодні професія вихователя, вчителя, викладача зазнає змін і розвитку, відображаючи потреби сучасної школи на шляху її гуманізації і демократизації.

О. Я. Савченко, розглядаючи особистість педагога зазначає, що саме слово «вчитель» охоплює такі поняття, як викладач, вихователь, наставник, людина, яка має незаперечний авторитет у певному виді діяльності. Окрім того, вчитель ще і актор, і режисер, і постановник, і технік свого щоденного навчання і спілкування з учнями (Сисоєва С. О., 2010, с. 167–168).

Чітку характеристику сучасному викладачеві вищої школи складено багатьма дослідниками. Так, З. Ф. Єсарева, підкреслює, що викладач – це науковець, який добре опанував наукові методи навчання і виховання, вміло використовує технічні засоби викладання, безперервно підвищує свою кваліфікацію, бере активну участь у науково-дослідній роботі, у громадському житті (Єсарева З. Ф., 1993, с. 152).

Відтак, професійна діяльність викладача – одна із найбільш складних за структурним змістом діяльностей. У ній органічно поєднуються професійні знання викладача і дослідника. Викладач має володіти високою культурою спілкування, бути інтелектуально та морально зрілою особистістю, з усвідомленням обов'язку і почуття відповідальності за результати праці.

Особлива відповідальність покладається сьогодні на викладача дошкільної педагогіки і психології, оскільки його діяльність спрямована на підготовку фахівців першої ланки освіти – дошкільної. Від рівня їх кваліфікації, професійної майстерності, інтелектуальної творчості, духовності та моральності залежить майбутнє нашої країни. Адже величезною частиною потенціалу вітчизняного суспільства середини ХХІ ст. стануть сьогоднішні діти дошкільного віку.

Враховуючи сучасні вимоги до особистості вихователя дошкільного закладу – професійна компетентність, високий рівень розвитку емпатії, безпосередність, емоційна врівноваженість, творча уява, душевна щедрість тощо (Беленька Г. В., 2011, с. 27), викладач дошкільного фаху, в першу чергу, сам повинен володіти всіма цими якостями.

Здійснення педагогічної діяльності на дослідницькому рівні, творчий підхід до неї вимагає від викладача постійної роботи над собою.

У професійному обов'язку викладача дошкільної педагогіки і психології набувають чинності завдання з апробації інноваційних програм та навчальних планів на рівнях, що відповідають державним стандартам вищої педагогічної освіти. Нерідко викладачі вищої школи є учасниками розробок освітньо-виховних технологій, добору ефективних стратегій викладання навчального матеріалу. Вони виступають організаторами науково-дослідних експериментів. Результати власних наукових досліджень та досліджень колег викладачі використовують як заходи з формування у студентів нового професійного мислення, розвиток інноваційних якостей особистості. Таким чином, перед викладачами дошкільної педагогіки і психології поставле-

но завдання виховання громадськості, розвиток у студентів цінностей, розуміння гуманізованого суспільства, необхідного для його вихованців.

Потреба в інноваційній спрямованості викладача дошкільного профілю зумовлена інноваційними процесами, які відбуваються сьогодні як у вищій, так і у дошкільній освіті. Це знаходить відображення в узгодженні змісту освітнього стандарту вищої освіти, за яким готують педагогів дошкільного профілю, з новою редакцією Базового компоненту дошкільної освіти, створення підручників і навчальних посібників з дошкільної педагогіки, педагогічної та вікової психології нового покоління, оновлення навчальних планів і програм, розробці нових навчальних дисциплін, упровадженні інноваційних методик у дошкільну освіту. Розвиток дошкільної освіти, перехід на новий якісний рівень не може здійснюватися без оновлення її змісту, розробки нових технологій, орієнтованих на розвиток особистості дитини.

Як зазначає К. Л. Крутій, процес педагогічної творчості, інноваційної діяльності в освітньому процесі дошкільного навчального закладу не закінчено і не може бути закінчено. Завжди народжуватимуться новаторські ідеї, продовжуватиметься творчий пошук педагогів, постійно змінюватимуться інтереси, бажання, запити, можливості дітей, даючи нові стимули до розвитку змісту освітніх програм. Тому однією з умов ефективного функціонування освітнього простору дошкільного навчального закладу є постійна готовність педагогів і батьків до діяльності в інноваційному режимі за постійно змінних умов щодо особистості кожного суб'єкта освітнього процесу (Крутій К. Л., 2010, с. 6–7). Відповідно необхідна докорінна зміна системи підготовки педагогів дошкільної освіти та розробка програмних документів нового формату (там само).

Підготувати фахівця, здатного до інноваційної діяльності у галузі дошкільної освіти, – одне із важливих завдань викладача дошкільної педагогіки і психології. Відповідно і сам викладач повинен бути готовим до такого виду діяльності.

А. В. Хуторський зазначає, що інноваційна діяльність є комплексом заходів, що вживаються для забезпечення інноваційного процесу на тому чи іншому рівні освіти, а також сам процес. До основних функцій інноваційної діяльності автор відносить зміни компонентів педагогічного процесу: цілей, змісту освіти, форм, методів, технологій, засобів навчання, системи управління тощо (Хуторской А. В., 2005, с. 47). Отже, сутнісною характеристикою інноваційної діяльності викладача є вдосконалення чи оновлення освітньої практики шляхом створення, поширення та освоєння нових ефективних способів і засобів досягнення встановлених цілей освіти.

І. Ф. Ісаєв розглядає технологію інноваційної діяльності викладача як етапи створення, освоєння й впровадження інновацій (Ісаєв, І. Ф., 2002).

Етап створення педагогічних інновацій охоплює визначення нового в системі педагогічних нововведень; опис, пояснення сутності педагогічних нововведень; визначення сукупності об'єктивних і суб'єктивних умов для оптимальної реалізації нових ідей і технологій; співвіднесення пропонуваного нового із прийнятими критеріями педагогічних інновацій; локальне використання педагогічного нововведення; експертну оцінку педагогічної інновації.

Етап освоєння припускає педагогічний моніторинг (відстеження, відбір) основних ідей, концепцій, технологій; опрацювання матеріалу; розробку програми освоєння нововведень на індивідуально-творчому рівні; систематизацію раніше нагромаджених фактів із власного досвіду й досвіду використання нововведень іншими викладачами; практичне застосування педагогічних нововведень; аналіз і узагальнення одержаних результатів використання педагогічних нововведень; їхнє порівняння з досвідом попередньої педагогічної діяльності й оцінювання; співвіднесення цілей і результатів використання нововведень у педагогічній діяльності викладача із критеріями педагогічних інновацій.

На етапі впровадження педагогічних інновацій викладачі вищих навчальних закладів використовують такі форми роботи: 1) не пов'язані зі спеціальним письмовим оформленням її процесу й результатів (відкриті лекції викладача, який використовує передові технології навчання; повідомлення викладача про педагогічні знахідки, нові прийоми й способи впровадження нового в процесі навчання й виховання фахівців та ін.; 2) пов'язані з письмовим оформленням її перебігу й результатів: відображення педагогічних нововведень у текстах лекцій, які обговорюють на кафедрах; організація виставок передового педагогічного досвіду викладачів вищого навчального закладу; підготовка тез виступів і доповідей на науково-практичних конференціях; написання науково-методичних статей та ін.

Отже, інноваційна діяльність викладача дошкільної педагогіки і психології носить комплексний характер, втілюючи єдність наукових, технологічних, організаційних заходів. Для того, щоб здійснювати інноваційну професійну діяльність, викладач повинен визначити потреби в змінах, дослідити розвиток інноваційних процесів у сфері своєї професійної діяльності, систематизувати інформацію про педагогічні інновації, здійснити науково-методичну переробку цієї інформації у новий зміст професійної підготовки, сформулювати інноваційні цілі підготовки, підібрати або розробити педагогічну методику чи технологію з оволодіння розробленим змістом, розпланувати засоби і форми здійснення інноваційної професійної підготовки, перевірити ефективність новації шляхом проведення педагогічного експерименту. При цьому видами інноваційної діяльності викладача визначають дослідницьку, проектну та управлінську.

Продуктами інноваційної діяльності викладачів є нововведення, які позитивно змінюють систему освіти, визначають її розвиток і характеризуються новим чи вдосконаленим змістом освіти, засобами навчання, виховання, освітніми моделями та адекватними їм системами управління (Уруський В. І., 2005).

Специфіка інноваційної педагогічної діяльності обумовлюється специфікою педагогічних нововведень. Як зазначають дослідники, педагогічні інновації відрізняються від аналогічних процесів у інших сферах насамперед тим, що «об'єкт» впливу інновацій, «предмет» їх діяльності – це жива, неповторна особистість учня. Саме на вдосконалення процесу розвитку цієї особистості і повинні бути спрямовані будь-які педагогічні інновації (Сластенин В. А., 1997, с. 20–21).

Ідею *специфіки педагогічних нововведень як особистісноцентричних* підтримує С. Д. Поляков. На думку вченого, особливість педагогічних інновацій виявляється у ціннісній сфері, у специфіці об'єкта інновацій та в специфіці результату інноваційної діяльності. Щодо ціннісної сфери, то педагогічні інновації мають сенс, якщо в їх основі цінність розвитку людини. Особливість педагогічних інновацій виявляється у суб'єктності об'єкта нововведення (тобто, викладач виступає як суб'єкт інноваційної діяльності). Специфіка результату педагогічної інновації – зміни у відносинах вчителя і учня. Зміни у стосунках і є та соціально-психологічна умова, яка веде (при відповідних внутрішніх передумовах) до особистісних змін педагогів і дітей (Поляков С. Д.).

Цю думку підтримують й інші дослідники, вважаючи, що ефективність інноваційної діяльності більшою мірою залежить від того, як і яким чином взаємодіють один з одним усі учасники цього процесу. Система відносин, що виникають в інноваційній освітній діяльності, спрямована на становлення суб'єктно-суб'єктних стосунків між викладачем та студентом. Така система докорінно змінює взаємини «викладач-студент», перетворюючи їх у партнерів, які відповідають за результати своєї праці (Кремень В. Г., 2003, с. 122).

З позиції особистісно-орієнтованого підходу студент розглядається як активний суб'єкт педагогічної взаємодії, здатний самостійно організувати свою діяльність. Тільки з цих позицій можна ставитися до студента як партнера педагогічного спілкування, як самобутньої і самодостатньої особистості.

Уміння цілеспрямовано формувати себе як творчу особистість, відповідно до нової освітньої парадигми, є вимогою сьогодення. Активність позицій викладача і студента в процесі інноваційного навчання полягає в тому, що кожен із них тією чи іншою мірою виступає суб'єктом управління як власної діяльності та поведінки, так і діяльності та поведінки інших учасників навчального процесу. В цілому все це є *процесом становлення суб'єктності студента*, оскільки особистість студента і

його професійно-технологічна культура є наслідком технологічно організованого освітнього процесу (Лаврентьев Г. В.).

У цьому зв'язку надзвичайно гостро стоїть проблема підготовки фахівців гуманітарного профілю до яких ставляться високі вимоги щодо моральних якостей та ціннісно-сислової сфери. Вища педагогічна освіта, зауважує М. С. Каган, орієнтується перш за все на підготовку «вчителя – предметника», який володіє більш-менш ефективною методикою навчання основам своєї науки, а не «Вчителя – художника» (за М. С. Каганом), котрий покликаний формувати *Людину як цілісну та унікальну Особистість*, що відповідає запитам нового історичного типу культури XXI ст.» (Каган М. С., 2007, с. 229–230).

Отже, *специфіка інноваційної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології* виявляється в тому, що він має створити всі необхідні умови для становлення студента як суб'єкта інноваційної діяльності, спочатку навчальної діяльності, а потім і професійної.

З цією метою майбутніх фахівців, у першу чергу, потрібно зацікавити дошкільним дитинством як унікальною початковою стадією розвитку людини; уявляти і прогнозувати напрямки його розвитку й удосконалення, зокрема гуманізації, демократизації, індивідуалізації тощо. А на основі усвідомлення мети дошкільного виховання про різнобічний, своєчасний розвиток дитини, задоволення її біологічних і соціальних потреб створювати умови для розвитку дітей у дошкільних закладах освіти; тісного особистісно орієнтованого підходу до дитини; задоволення інтересів і потреб дитини, надання їй права вибору, створення умов для щасливого проживання дошкільного дитинства (Артемова Л. В., 2008, с. 55).

Особливістю діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології є також і те, що він здійснює вплив не лише на розвиток особистості студента, але й на вихованців дошкільного навчального закладу. Опосередковано – через студентів, а безпосередньо – під час проходження студентами педагогічної практики, проведення власної дослідницької діяльності. Це вимагає від викладача вміння знаходити контакт із дошкільнятами, знати психологічні особливості конкретного віку, володіти сучасними методами та прийомами роботи з дітьми.

Інноваційний характер професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології виявляється і в активній співпраці з вихователями, методистами та завідувачами дошкільних навчальних закладів. Викладач вивчає інноваційний досвід педагогів, консультує щодо нових наукових досягнень дошкільної педагогіки, методик дошкільної освіти, включається у проведення наукових семінарів, круглих столів, тренінгів тощо. Залучає до інноваційно-дослідницької діяльності студентів. Відповідно сучасний викладач дошкільної педа-

гогіки і психології має бути широко ерудованим у всіх актуальних питаннях та інноваційних процесах як у галузі педагогічної освіти, так дошкільної, володіти методикою навчання й виховання студентів і дошкільнят одночасно.

В основі інноваційної професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології лежить гуманістична парадигма, спрямована на благо кожного студента, збереження й розвиток його духовних і фізичних сил, створення можливостей для саморозвитку і самовдосконалення, підготовка до інновацій у дошкільній освіті.

Висновки. Отже, ми дійшли висновку, що сучасний викладач дошкільної педагогіки і психології – це високоінтелектуальний фахівець, науковець-практик, який перебуває в процесі постійного саморозвитку, компетентний у галузі психолого-педагогічних наук, інноваційних методик і технологій, аксіологічно-орієнтований, з розвинутих інноваційним мисленням і культурою, професійною самосвідомістю, діяльність якого спрямована на науково-обґрунтовану організацію навчально-виховного процесу із прогностичним спрямуванням, на розвиток інноваційної особистості майбутнього фахівця, здатної здійснювати інноваційну діяльність у галузі дошкільної освіти.

Специфіка інноваційної професійної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології обумовлена особливостями дошкільної освіти, умовами педагогічної діяльності викладача дошкільного профілю у вищому навчальному закладі, віковими особливостями аудиторії, спрямованістю на підготовку фахівця, здатного до інноваційної діяльності в системі дошкільної освіти.

Інноваційна професійна діяльність викладача дошкільної педагогіки і психології, як особливий вид інноваційної педагогічної діяльності, є *багатофункціональною, комплексною, інтегративною*.

Багатофункціональність та комплексність його діяльності полягає в тому, що здійснюючи інноваційну професійну діяльність, викладач дошкільної педагогіки і психології позитивно кооперує різні професійні позиції, а саме: дослідника, проектувальника, експериментатора, методолога, управлінця, вихователя, наставника, консультанта, письменника і пропагандиста нових педагогічних ідей. Ці позиції інтегруються як взаємодоповнюючі в цілісній системі інноваційної професійної діяльності, яка виконує комплексну функцію відносно них. *Інтегративний характер* інноваційної діяльності викладача дошкільної педагогіки і психології виявляється у взаємозв'язку навчально-виховної, науково-дослідної, науково-методичної, організаційно-управлінської, виробничо-педагогічної, консультативної, просвітницької діяльності, що поєднує діяльність зі створення, освоєння, використання і поширення педагогічних новацій у галузі педагогічної та дошкільної освіти, розвитку інноваційної особистості майбутнього фахівця.

Відтак, інноваційна професійна діяльність викладача дошкільної педагогіки і психології розглядається нами як багатофункціональна, комплексна, інтегративна, самостійно сконструйована й керована викладачем система різних за характером видів діяльності, що ґрунтується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії учасників навчально-виховного процесу і спрямована на забезпечення підготовки студентів до практики впровадження інноваційних знань у виховання та навчання дошкільнят, розвиток інноваційної особистості студента, а також, власний саморозвиток через створення і застосування педагогічних інновацій у системі підготовки фахівців дошкільної освіти.

Література

- Артемova Л. В.** Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури / Л. В. Артемova. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
- Беленька Г. В.** Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія / Г. В. Беленька. – К.: Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 320 с.
- Есарева З. Ф.** Особенности деятельности преподавателя высшей школы / З. Ф. Есарева. – Л.: Ленинградский университет, 1993. – 111 с.
- Исаев И. Ф.** Профессионально-педагогическая культура преподавателя: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / И. Ф. Исаев. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 208 с.
- Каган М. С.** Системно-синергетический подход к построению современной педагогической теории / М. С. Каган // Синергетическая парадигма. Синергетика образования. – М.: Прогресс-Традиция, 2007. – С. 212–245.
- Кремень В. Г.** Освіта і наука України : шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
- Крутий К. Л.** Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія: у 2-х ч. / К. Л. Крутий. – Частина друга. Концепція, Програма розвитку та освітні програми ДНЗ. – Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2010. – 287 с.
- Лаврентьев Г. В.** Инновационные обучающие технологии в профессиональной подготовке специалистов [Электронный ресурс] / Г. В. Лаврентьев, Н. Б. Лаврентьева. – Режим доступа: http://www2.asu.ru/crrkr/index.files/ucheb.files/innov/Part1/chapter1/1_4.html
- Огнев'юк В. О.** Осягнення освіти : Підсумки ХХ століття / В. О. Огнев'юк. – К.: Навч. Книга, 2003. – 111 с.
- Поляков С. Д.** Педагогическая инноватика: от идеи до практики [Электронный ресурс] / С. Д. Поляков – Режим доступа: <http://setilab.ru/modules/article/view.article.php/c24/234?category=24&article=234&page=1>
- Саяпіна С. А.** Визначення сутності дошкільної педагогіки як науки у працях сучасних дослідників / С. А. Саяпіна // Збірник наукових праць. – Бердянськ : БДПУ, 2010, № 1. – С. 37–42.
- Сисоева С. О.** Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження: наук. видання / С. О. Сисоева, І. В. Соколова / НАПН України. Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих, МОН. Маріупольський держ. гуманітарний ун-т – Київ. Видавничий Дім «ЕКМО», 2010. – 362 с.
- Сластенин В. А.** Педагогика : Инновационная деятельность / В. А. Сластенин, Л. С. Подымова. – М.: ИЧП: «Издательство Магистр», 1997. – 224 с.
- Уруський В. І.** Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник / В. І. Уруський. – Тернопіль: ТОКІППО, 2005. – 96 с.
- Хуторской А. В.** Педагогическая инноватика: методология, теория, практика: Научное издание / А. В. Хуторской. – М.: Изд-во УНЦ ДО, 2005. – 222 с.

References

- Artemova, L. V.** (2008). Pedagogics and method of higher school: Navchalno-metodychniy posibnyk dlya vykladachiv, aspirantiv, studentiv magistratury. Kyiv: Kondor (in Ukrainian).
- Belenka, G. V.** (2011). Forming of professional competence of modern educator of preschool educational establishment. Kyiv: Kyiv. Un-ty im. B. Grinchenka (in Ukrainian).
- Esareva, Z. F.** (1993). Features of activity of teacher of higher school. Leningrad: Leningradskiy university (in Ukrainian).
- Hutorskoy, A. V.** (2005). Pedagogical innovations: methodology, theory, practice. M: Izd-vo UNC DO (in Ukrainian).
- Isaev I. F.** (2002). Professional and pedagogical culture of the teacher: Textbook for students of higher educational institutions. Moscow: Izdatelskiy tsentr «Akademiya» (in Ukrainian).
- Kagan, M. S.** (2007). System-synergetics going near the construction of modern pedagogical theory. Synergetic paradigm. Synergetics of education. M: Progress-Traditsiya, 212-245 p. (in Ukrainian).

Kremen, V. G. (2003). Education and science of Ukraine: ways of modernization (Facts, reflections, prospects). K.: Gramota, 216 p. (in Ukrainian).

Krutiy, K. L. (2010). Educational space of preschool educational establishment. Chastyna druga. Konceptsiya, Programa rozvytku ta osvichni programy DNZ. Zaporizhzhya: TOV «LIPS» LTD (in Ukrainian).

Lavrentiev, G. V. & Lavrentieva N. B. Innovative teaching technologies in professional preparation of specialists. Retrieved from http://www2.asu.ru/cppkp/index.files/ucheb.files/innov/Part1/chapter1/1_4.html

Ogneviuk, V. O. (2003). Understanding of education: Results of XX age. Kyiv: Educ. Book (in Ukrainian).

Polyakov, S. D. Pedagogical innovation: from an idea to practice. Retrieved from <http://setilab.ru/modules/article/trackback.php/234>

Sayapina, S. A. (2010). Determining the nature of preschool education as a science in the works of modern researchers. Collected works, 1, 37-42 p., Berdyansk: BDPU № 1 (in Ukrainian).

Slastionin, V. A. & Podymova, L. S. (1997). Pedagogika: Innovational. M.: «Izdatelstvo Magistr» (in Ukrainian).

Sysoeva, S. O., & Sokolova, I. V. (2010). Problems continuous professional education: Thesaurus of scientific research: scientific. Kyiv: Vydavnychi Dim «EKMO» (in Ukrainian).

Urus'kiy, V. I. (2005). Forming of readiness of teachers to innovative activity: methodical manual. Ternopil': TOKIPPO (in Ukrainian).

Л. В. Козак

СПЕЦИФИКА ИННОВАЦИОННОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ДОШКОЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ И ПСИХОЛОГИИ

Раскрыта специфика инновационной профессиональной деятельности преподавателя дошкольной специальности, представлено авторское толкование понятия «инновационная профессиональная деятельность преподавателя дошкольной педагогики и психологии». Доказано, что специфика инновационной профессиональной деятельности преподавателя дошкольной педагогики и психологии как особого вида многофункциональной, комплексной, интегративной педагогической деятельности обусловлена особенностями дошкольного образования, условиями педагогической деятельности преподавателя дошкольного профиля в высшем учебном заведении, возрастными особенностями аудитории, направленностью на подготовку специалиста, способного к инновационной деятельности в системе дошкольного образования.

Ключевые слова: дошкольное образование; инновационная деятельность; преподаватель.

L. Kozak

SPECIFICITY OF INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITIES TEACHER OF PRESCHOOL PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

The article deals with the specifics of innovative professional activities preschool teacher profession, the author presents the interpretation of the term «innovative professional work of the teacher preschool education and psychology.» Specificity of innovative professional work of the teacher preschool education and psychology as a special kind of multi-functional, comprehensive, integrative teaching activities due to the peculiarities of higher educational and pre-school education, conditions of educational activities preschool teacher profile in higher education, age characteristics of the audience, focus on professional preparation of a new type, capable of for innovation in pre-school education.

The versatility and complexity of the innovation activity of the teacher preschool education and psychology is the cooperation of various professional positions, namely a researcher, designer, experimenter, methodologies, manager, mentor, consultant, writer and promoter of new pedagogical ideas. These positions are integrated as complementary to an integrated system of innovative professional activity that performs complex functions with respect to them. This activity is based on subject-subject interaction between participants of the educational process and aims to provide training students to practice implementing innovative knowledge in the pre-school education and training, the development of innovative student's personality, as well as your own self through the creation and application of pedagogical innovations system of training specialists in early childhood education. Integrative nature of innovation activities teacher preschool education and psychology manifested in relationship research, design and constructive, educational, organizational, managerial, industrial, educational, consultative, educational activities, ensuring the creation, development, use and dissemination of educational innovations in the field of educational and pre-school education, the development of future innovation specialist.

Keywords: early childhood education; innovation activity; teacher.

Рецензенти

Беленька Г. В. – д. пед. н., проф.,
Побірченко Н. А. – д. психол. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 20.05.2014